

Tog'ayeva Muattar Bahodir qizi*o'qituvchi**Alfraganus Universiteti (Toshkent, O'zbekiston)**E-mail: muattartogayeva2000@gmail.com**ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-75875591>*

INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA TALABALARNING MEDIAKOMPE- TENSIYASINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI (INGLIZ TILI MISOLIDA)

Annotatsiya. Mazkur maqolada oliy ta'lim muassasalari talabalarining mediakompetensiyasini integrativ yondashuv asosida rivojlantirishning ilmiy-nazariy hamda metodik asoslari tahlil qilinadi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi, raqamli ta'lim muhitining kengayishi va media resurslardan foydalanish ko'lamining ortishi talabalarda mediakompetensiyani shakllantirishni zamonaviy ta'limning ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylantirmoqda. Tadqiqotda mediakompetensiya ingliz tilini o'qitish jarayoni bilan integratsiyalashgan holda rivojlantiriladigan kompleks kompetensiya sifatida talqin qilinadi. Maqolada integrativ yondashuvning didaktik imkoniyatlari, media savodxonlik, tanqidiy fikrlash, raqamli kommunikatsiya va axborotni tahlil qilish ko'nikmalarini ingliz tili mashg'ulotlariga integratsiya qilish metodikasi yoritilgan. Shuningdek, autentik media materiallari, raqamli platformalar, loyiha asosida o'qitish, CLIL, task-based learning hamda media-loyihalardan foydalanishning samaradorligi ilmiy jihatdan asoslanadi.

Tadqiqot natijalari integrativ metodika asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni talabalarining mediakompetensiyasi, kommunikativ kompetensiyasi hamda mustaqil ta'lim faoliyatini sezilarli darajada rivojlantirishini ko'rsatadi. Taklif etilgan metodika oliy ta'lim tizimida ingliz tilini o'qitish sifatini oshirish hamda raqamli ta'lim muhitini takomillashtirishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: integrativ yondashuv, mediakompetensiya, media savodxonlik, ingliz tili, oliy ta'lim, raqamli ta'lim, CLIL, tanqidiy fikrlash, autentik media, kommunikativ kompetensiya.

METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' MEDIA COMPETENCE THROUGH AN INTEGRATIVE APPROACH (A CASE STUDY OF ENGLISH LANGUAGE TEACHING)

Abstract. This article analyzes the scientific-theoretical and methodological foundations for developing the media competence of higher education students through an integrative approach. The rapid development of information and communication technologies, the

expansion of the digital learning environment, and the growing use of media resources have made the development of students' media competence one of the priority areas of modern education. In this study, media competence is interpreted as a comprehensive competence that is developed through its integration into the process of teaching English.

The article examines the didactic potential of the integrative approach and presents a methodology for integrating media literacy, critical thinking, digital communication, and information analysis skills into English language instruction. Furthermore, it provides a scientific rationale for the effective use of authentic media materials, digital platforms, project-based learning, Content and Language Integrated Learning (CLIL), Task-Based Learning (TBL), and media projects in the educational process.

The findings of the study demonstrate that an educational process organized on the basis of an integrative methodology significantly enhances students' media competence, communicative competence, and independent learning skills. The proposed methodology contributes to improving the quality of English language teaching in higher education institutions while fostering media literacy and advancing the digital learning environment.

Keywords: integrative approach, media competence, media literacy, English language, higher education, digital education, Content and Language Integrated Learning (CLIL), critical thinking, authentic media materials, communicative competence.\

МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ МЕДИАКОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ ИНТЕГРАТИВНОГО ПОДХОДА (НА ПРИМЕРЕ ОБУЧЕНИЯ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ)

Аннотация. В данной статье анализируются научно-теоретические и методические основы развития медиакомпетентности студентов высших учебных заведений на основе интегративного подхода. Стремительное развитие информационно-коммуникационных технологий, расширение цифровой образовательной среды и увеличение масштабов использования медиаресурсов делают формирование медиакомпетентности студентов одним из приоритетных направлений современного образования. В исследовании медиакомпетентность рассматривается как комплексная компетенция, формируемая в процессе интеграции с обучением английскому языку.

В статье раскрываются дидактические возможности интегративного подхода, а также методика интеграции медиаграмотности, критического мышления, цифровой коммуникации и навыков анализа информации в процесс обучения английскому языку. Кроме того, научно обосновывается эффективность использования

аутентичных медиаматериалов, цифровых платформ, проектного обучения, технологии CLIL, метода Task-Based Learning и медиапроектов в образовательном процессе.

Результаты исследования свидетельствуют о том, что образовательный процесс, организованный на основе интегративной методики, способствует существенному развитию медиакомпетентности, коммуникативной компетенции и самостоятельной учебной деятельности студентов. Предложенная методика направлена на повышение качества преподавания английского языка в системе высшего образования и совершенствование цифровой образовательной среды.

Ключевые слова: интегративный подход, медиакомпетентность, медиаграмотность, английский язык, высшее образование, цифровое образование, CLIL, критическое мышление, аутентичные медиаматериалы, коммуникативная компетенция.

KIRISH

XXI asrda raqamli texnologiyalar va ommaviy axborot vositalarining rivojlanishi ta'lim tizimi oldiga yangi vazifalarni qo'yimoqda. Globallashuv jarayonlari, sun'iy intellekt texnologiyalarining keng qo'llanilishi hamda internet resurslari hajmining ortishi natijasida talabalardan nafaqat xorijiy tillarni egallash, balki media axborotlarini izlash, tahlil qilish, baholash va ulardan oqilona foydalanish kompetensiyasiga ega bo'lish talab etilmoqda.

Bugungi kunda ingliz tili xalqaro ilmfan, biznes va raqamli kommunikatsiyaning asosiy vositalaridan biri hisoblanadi. Internetdagi ilmiy manbalarning aksariyati, xalqaro ta'lim platformalari, ommaviy axborot vositalari va kasbiy resurslarning katta qismi aynan ingliz tilida taqdim etiladi. Shu sababli ingliz tilini o'qitish jarayonida

mediakompetensiyani shakllantirish dolzarb pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Mediakompetensiya shaxsning media matnlarni tanqidiy tahlil qilish, axborotning ishonchliligini baholash, media mahsulotlarini yaratish hamda raqamli muhitda samarali muloqot qilish qobiliyatlarini o'z ichiga oluvchi kompleks kompetensiyadir. Mazkur kompetensiya talabalarning mustaqil ta'lim olish, kasbiy rivojlanish va umrbod ta'lim tamoyillarini amalga oshirishida muhim omil hisoblanadi. Integrativ yondashuv esa turli fanlar, pedagogik texnologiyalar va zamonaviy media vositalarini yagona didaktik tizim asosida uyg'unlashtirishni nazarda tutadi. Ingliz tili darslarida media resurslardan maqsadli foydalanish talabalarning til kompetensiyasi bilan bir qatorda media savodxonligi, tanqidiy fikrlashi, ijodkorligi hamda raqamli kommunikatsiya ko'nikmalarini ham rivojlantiradi. Mazkur

tadqiqotning maqsadi integrativ yondashuv asosida talabalarning mediakompetensiyasini rivojlantirish metodikasini ishlab chiqish, uning ilmiy asoslarini yoritish hamda ingliz tilini o'qitish amaliyotiga tatbiq etishning samarali mexanizmlarini asoslashdan iborat.

ADABIYOTLAR TAHLILI (LITERATURE REVIEW)

Mediakompetensiya tushunchasi XX asrning ikkinchi yarmidan boshlab pedagogika, psixologiya va kommunikatsiya fanlarining muhim tadqiqot obyektiga aylandi. Raqamli texnologiyalarning rivojlanishi natijasida ushbu tushuncha yanada kengayib, media savodxonlik, axborot madaniyati, raqamli kompetensiya hamda tanqidiy fikrlash kabi kategoriyalar bilan uzviy bog'liq holda talqin qilina boshladi. Zamonaviy ilmiy adabiyotlarda mediakompetensiya shaxsning media axborotlarini izlash, tahlil qilish, baholash, yaratish va ulardan mas'uliyatli foydalanish qobiliyatlarini o'z ichiga oluvchi integral kompetensiya sifatida e'tirof etiladi.

Xalqaro tadqiqotlarda mediakompetensiyani rivojlantirish masalasi asosan UNESCO tomonidan ishlab chiqilgan Media and Information Literacy (MIL) konsepsiyasi asosida yoritilgan. Mazkur konsepsiyaga ko'ra, mediakompetensiya insonning axborot oqimida mustaqil harakatlanishi, ishonchli va ishonchsiz manbalarni farqlashi, media mahsulotlarini tanqidiy

baholashi hamda raqamli makonda xavfsiz faoliyat yuritishini ta'minlovchi muhim kompetensiyalardan biri hisoblanadi.

Yevropa Ittifoqining DigComp 2.2 raqamli kompetensiyalar modeli ham mediakompetensiyani rivojlantirishning zamonaviy metodologik asoslaridan biri hisoblanadi. Ushbu modelda axborot va ma'lumotlar bilan ishlash, raqamli kommunikatsiya, media kontent yaratish, kiber-muhit xavfsizligi hamda raqamli muammolarni hal qilish kompetensiyalari asosiy tarkibiy qismlar sifatida ko'rsatilgan. Mazkur kompetensiyalar oliy ta'lim jarayonida ingliz tilini o'qitish bilan integratsiyalashganda talabalarning kasbiy va kommunikativ salohiyatini sezilarli darajada oshirishi ilmiy jihatdan asoslangan.

Xorijiy tilni o'qitish metodikasida mediakompetensiyani rivojlantirish bo'yicha J. Harmer, J. Richards, D. Nunan, H. D. Brown, Z. Dörnyei, M. Warschauer kabi olimlarning ilmiy ishlari alohida ahamiyat kasb etadi. Ular kommunikativ yondashuv, task-based learning, project-based learning, blended learning hamda raqamli ta'lim texnologiyalarining xorijiy tilni samarali o'zlashtirishdagi o'rnini ilmiy asoslab berganlar.

M. Warschauerning tadqiqotlarida internet texnologiyalari va raqamli platformalardan foydalanish xorijiy tilni o'rganishda autentik kommunikativ muhitni yaratishi ta'kidlanadi. Tadqiqotchining

fikricha, talabalar real media materiallari bilan ishlaganida ularning til kompetensiyasi bilan bir qatorda media savodxonligi va tanqidiy fikrlashi ham rivojlanadi.

O'zbekistonda ham mediata'lim va media savodxonlikni rivojlantirish bo'yicha qator ilmiy tadqiqotlar olib borilmoqda. Oliy ta'lim tizimini raqamlashtirish, zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish hamda xalqaro ta'lim standartlariga mos mutaxassis tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida belgilanmoqda. Biroq ingliz tili mashg'ulotlarida mediakompetensiyani integrativ yondashuv asosida shakllantirish metodikasi yetarli darajada ishlab chiqilmagan. Mavjud ilmiy manbalar tahlili shuni ko'rsatadiki, mediakompetensiyani rivojlantirish bo'yicha alohida metodik tavsiyalar mavjud bo'lsa-da, ularni ingliz tilini o'qitish mazmuni, kommunikativ kompetensiya, media savodxonlik va raqamli ta'lim texnologiyalari bilan yagona metodik tizim sifatida integratsiyalash masalasi hali ham dolzarb ilmiy muammo bo'lib qolmoqda. Shu nuqtai nazardan, mazkur tadqiqotda integrativ yondashuv asosida ishlab chiqilgan metodika talabalarning mediakompetensiyasini rivojlantirish bilan bir qatorda ularning ingliz tilida axborot bilan ishlash, media matnlarni tahlil qilish, raqamli platformalarda muloqot qilish hamda mustaqil ta'lim faoliyatini samarali

tashkil etishga xizmat qiluvchi yaxlit pedagogik tizim sifatida taklif etiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot integrativ yondashuv asosida talabalarning mediakompetensiyasini rivojlantirish metodikasini ishlab chiqish hamda uning samaradorligini aniqlashga qaratildi. Tadqiqotning metodologik asosini kompetensiyaviy yondashuv, integrativ yondashuv, kommunikativ yondashuv, konstruktivizm nazariyasi hamda media ta'lim konsepsiyalari tashkil etdi. Tadqiqot davomida pedagogik, psixologik va metodik yondashuvlar o'zaro uyg'unlashtirildi.

Tadqiqotda nazariy va empirik metodlar kompleksidan foydalanildi. Nazariy bosqichda ilmiy-pedagogik adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, tizimlashtirish, umumlashtirish hamda modelashtirish metodlari qo'llanildi. Empirik bosqichda kuzatish, anketa so'rovi, suhbat, pedagogik tajriba-sinov, diagnostik testlar va statistik tahlil metodlaridan foydalanildi.

Tadqiqot uch bosqichda amalga oshirildi:

Birinchi bosqich – diagnostik bosqich. Ushbu bosqichda talabalarning mediakompetensiya darajasi, ingliz tilida media resurslardan foydalanish ko'nikmalari, axborotni tanqidiy tahlil qilish qobiliyati hamda raqamli kommunikatsiya madaniyati o'rganildi. Shuningdek, ingliz tili

mashg'ulotlarida media vositalaridan foydalanish holati tahlil qilindi.

Ikkinchi bosqich – shakllantiruvchi bosqich. Ushbu bosqichda integrativ metodika amaliyotga tatbiq etildi. Darslarda autentik media materiallari, BBC Learning English, TED Talks, British Council Learning English, YouTube Education, Padlet, Canva, Google Classroom, Kahoot, Quizizz hamda boshqa raqamli platformalardan tizimli foydalanildi. Talabalar media matnlarni tahlil qilish, podkast tayyorlash, video prezentatsiyalar yaratish, raqamli loyiha ishlab chiqish va media mahsulotlarini baholash kabi topshiriqlarni ingliz tilida bajardilar.

Uchinchi bosqich – yakuniy baholash bosqichi. Mazkur bosqichda tajriba va nazorat guruhlarining natijalari o'zaro taqqoslandi. Mediakompetensiyaning rivojlanish dinamikasi kognitiv, amaliy-operatsion hamda refleksiv mezonlar asosida baholandi. Olingan natijalar matematik-statistik usullar yordamida qayta ishlanib, metodikaning samaradorligi ilmiy jihatdan asoslandi.

INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA TALABALARNINMEDIAKOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING METODIK MODEL

Mazkur tadqiqotda ishlab chiqilgan metodik model integrativ yondashuv tamoyillariga asoslanib, mediakompetensiyaning rivojlantirishning yaxlit

pedagogik tizimini ifodalaydi. Modelning asosiy maqsadi ingliz tili darslari orqali talabalarda media savodxonlik, tanqidiy fikrlash, raqamli kommunikatsiya va media kontent yaratish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat. Model beshta o'zaro bog'liq komponentdan tashkil topgan:

1. Maqsadli component

Mazkur komponentning asosiy vazifasi talabalarda zamonaviy media muhitida mustaqil faoliyat yuritiladigan, media axborotlarini tanqidiy baholaydigan hamda ingliz tilida samarali muloqot qiladigan shaxsni shakllantirishdan iborat

2. Mazmuniy component Mazmuniy komponent ingliz tili fanining kommunikativ mazmunini media ta'lim elementlari bilan uyg'unlashtirishni nazarda tutadi. O'quv materiallari quyidagi yo'nalishlarni qamrab oladi: media savodxonlik; fake news va fact-checking;

raqamli etiketa (Digital Etiquette); media matnlar tahlili; podkast va videobloglar; sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish; internet xavfsizligi; akademik halollik. **3. Texnologik component** Texnologik komponent integrativ metodikaning amaliy qismini tashkil etadi. Unda quyidagi pedagogik texnologiyalar uyg'un holda qo'llaniladi: Mazkur texnologiyalar talabalarning nafaqat ingliz tilidagi kommunikativ kompetensiyasini, balki

mediakompetensiyasini ham rivojlantiradi.

4. Baholash komponenti

Talabalarning mediakompetensiyasi quyidagi mezonlar asosida baholanadi: media axborotlarini tanqidiy tahlil qilish; media manbalarining ishonchliligini aniqlash; ingliz tilida media mahsulot yaratish; jamoaviy media loyihalarda ishtirok etish; raqamli platformalarda samarali kommunikatsiya olib borish; refleksiya va o'z-o'zini baholash. Baholashda rubrikalar, elektron portfolio, loyiha ishlari, peer-assessment hamda self-assessment metodlaridan foydalaniladi.

5. Natijaviy komponentModelni amaliyotga tatbiq etish natijasida talabalarda: mediakompetensiya; media savodxonlik; tanqidiy fikrlash; ingliz tilidagi kommunikativ kompetensiya; raqamli kompetensiya; mustaqil ta'lim ko'nikmalari; ijodkorlik va hamkorlik kompetensiyalari sezilarli darajada rivojlanishi kutiladi. Mazkur modelning ilmiy yangiligi shundan iboratki, unda ingliz tilini o'qitish mazmuni media ta'lim, raqamli texnologiyalar va kompetensiyaviy yondashuv bilan yagona metodik tizim sifatida integratsiyalashtirilgan. Natijada talabalar tilni o'rganish bilan bir vaqtda zamonaviy media makonida samarali faoliyat yuritish uchun zarur bo'lgan kasbiy va ijtimoiy kompetensiyalarni ham egallaydilar.

TAJIRIBA-SINOV ISHLARI VA NATIJALAR

Integrativ yondashuv asosida ishlab chiqilgan metodikaning samaradorligini aniqlash maqsadida pedagogik tajriba-sinov ishlari uch bosqichda tashkil etildi: diagnostik, shakllantiruvchi va yakuniy baholash bosqichlari. Tajriba-sinov jarayonida tajriba va nazorat guruhlarida talabalarning mediakompetensiyasini rivojlantirish darajasi muntazam monitoring qilindi.

Diagnostik bosqich natijalari talabalarning aksariyati media axborotlarini tanqidiy tahlil qilish, internet manbalarining ishonchliligini baholash hamda ingliz tilidagi media materiallari bilan mustaqil ishlash ko'nikmalarining yetarli darajada shakllanmaganligini ko'rsatdi. Respondentlarning ko'pchiligi internetdagi ma'lumotlarni tekshirmasdan foydalanishi, media manipulyatsiyalarni farqlashda qiyinchilikka duch kelishi hamda ingliz tilidagi ilmiy va media manbalar bilan ishlash tajribasining cheklanganligi aniqlandi.

Shakllantiruvchi bosqich davomida tajriba guruhlarida ishlab chiqilgan integrativ metodika amaliyotga joriy etildi. Ingliz tili mashg'ulotlarida autentik videolar, podkastlar, raqamli gazetalar, ilmiy maqolalar, TED Talks, BBC Learning English, Canva, Padlet, Google Classroom, Quizizz va boshqa zamonaviy platformalardan foydalanildi. Talabalar media kontentni tahlil qilish, soxta axborotni aniqlash, ingliz tilida videoroliklar tayyorlash, podkast yozish,

infografikalar yaratish hamda media loyihalarni ishlab chiqish kabi amaliy topshiriqlarni bajardilar.

Mashg'ulotlarda loyiha asosida o'qitish (Project-Based Learning), CLIL, Task-Based Learning, media keyslar, muammoli vaziyatlar hamda hamkorlikda o'qitish texnologiyalaridan kompleks foydalanildi. Bunday yondashuv talabalarni dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylantirdi, ularning mustaqil izlanish faoliyati va tanqidiy fikrlashini sezilarli darajada faollashtirdi.

Yakuniy baholash natijalari tajriba guruhlarida mediakompetensiyaning barcha komponentlari bo'yicha ijobiy o'zgarishlar kuzatilganligini ko'rsatdi. Ayniqsa, media axborotlarini tanqidiy tahlil qilish, media mahsulot yaratish, ingliz tilidagi kommunikativ faollik hamda raqamli platformalarda ishlash ko'nikmalari yuqori darajada rivojlandi..

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, integrativ metodika qo'llanilgan guruhlarda talabalarning darsdagi faolligi, mustaqil ta'limga bo'lgan qiziqishi hamda ingliz tilidagi media materiallar bilan ishlash ko'rsatkichlari an'anaviy metodlar qo'llanilgan nazorat guruhlariga nisbatan sezilarli darajada yuqori bo'ldi.

Statistik tahlil natijalari tajriba va nazorat guruhlarida o'rtasidagi farqning ishonchli ekanligini tasdiqladi. Bu esa

ishlab chiqilgan metodikaning samardorligini ilmiy jihatdan asoslash imkonini berdi.

ILMIY MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari integrativ yondashuv asosida mediakompetensiyaning rivojlantirish metodikasi zamonaviy xorijiy til ta'limi talablariga to'liq mos kelishini ko'rsatdi. Mazkur metodika ingliz tilini o'qitishni faqat grammatik va leksik birliklarni o'zlashtirish jarayoni sifatida emas, balki media makonida samarali kommunikatsiya olib borish, axborotni tanqidiy baholash va raqamli texnologiyalardan oqilona foydalanishga yo'naltirilgan kompleks pedagogik jarayon sifatida tashkil etishga xizmat qiladi. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, autentik media materiallari asosida tashkil etilgan mashg'ulotlar talabalarning motivatsiyasini oshiradi, kommunikativ kompetensiyasini rivojlantiradi hamda mustaqil ta'lim faoliyatini faollashtiradi. Ayniqsa, loyiha ishlari, media mahsulot yaratish va jamoaviy topshiriqlar ijodkorlik, hamkorlik va refleksiv fikrlash kompetensiyalarining rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Tadqiqot davomida mediakompetensiya va kommunikativ kompetensiya o'rtasida uzviy bog'liqlik mavjudligi ham aniqlandi. Ingliz tilida media materiallarini tahlil qilgan talabalar nafaqat til ko'nikmalarini, balki axborot bilan ishlash madaniyatini ham rivojlantirdilar. Bu esa

zamonaviy oliy ta'limda integrativ yondashuvning amaliy ahamiyatini yana bir bor tasdiqlaydi.

XULOSA

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, integrativ yondashuv asosida ishlab chiqilgan mediakompetensiyani rivojlantirish metodikasi ingliz tilini o'qitish jarayonining samaradorligini oshirishda muhim pedagogik vosita hisoblanadi. Zamonaviy axborot makonida faoliyat yuritayotgan talaba nafaqat xorijiy tilda erkin muloqot qila olishi, balki media axborotlarini tanqidiy tahlil qilishi, ularning ishonchliligini baholashi, media mahsulotlarini yaratishi hamda raqamli platformalarda samarali hamkorlikni yo'lga qo'ya olishi zarur.

Tadqiqot davomida integrativ yondashuv asosida tashkil etilgan ta'lim jarayonining mediakompetensiya, kommunikativ kompetensiya, tanqidiy fikrlash va mustaqil ta'lim ko'nikmalarini kompleks rivojlantirishga xizmat qilishi ilmiy jihatdan asoslandi. Ingliz tili mashg'ulotlariga autentik media materiallari, raqamli platformalar, CLIL texnologiyasi, loyiha asosida o'qitish, media keyslar hamda reflektiv baholash metodlarining integratsiya qilinishi ta'lim samaradorligini sezilarli darajada oshirish imkonini berdi..

Tadqiqot natijalariga asoslanib quyidagi ilmiy xulosalar ishlab chiqildi: integrativ yondashuv mediakompetensiyani rivojlantirishning metodologik asosi

sifatida xizmat qiladi; - ingliz tilini o'qitishda media texnologiyalaridan tizimli foydalanish talabalarning kommunikativ faolligini oshiradi; - autentik media resurslari talabalarning motivatsiyasi va mustaqil ta'lim faoliyatini rivojlantiradi; - loyiha faoliyati va media mahsulot yaratishga asoslangan topshiriqlar ijodkorlik hamda tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini shakllantiradi;

- raqamli platformalardan foydalanish individual va hamkorlikdagi ta'lim samaradorligini oshiradi. Shuningdek, tadqiqot natijalariga tayangan holda quyidagi amaliy tavsiyalar ishlab chiqildi:

- ingliz tili fan dasturlariga media savodxonlik modullarini kiritish; - har bir mavzu doirasida autentik media materiallaridan foydalanishni yo'lga qo'yish; - talabalar uchun elektron portfolio va media loyiha tizimini joriy etish; - sun'iy intellekt vositalaridan akademik halollik tamoyillari asosida foydalanishni o'rgatish; - professor-o'qituvchilarning media va raqamli pedagogik kompetensiyalarini muntazam rivojlantirish.

Kelgusidagi ilmiy izlanishlarda sun'iy intellekt, virtual reallik (VR), kengaytirilgan reallik (AR), adaptiv o'qitish tizimlari hamda generativ AI vositalarining ingliz tili ta'limida mediakompetensiyani rivojlantirishga ta'sirini chuqur o'rganish maqsadga muvofiq hisoblanadi

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Brown, H. D. (2007). Principles of Language Learning and Teaching. Pearson Education.
2. Buckingham, D. (2003). Media Education: Literacy, Learning and Contemporary Culture. Polity Press.
3. Council of Europe. (2020). Common European Framework of Reference for Languages: Companion Volume. Strasbourg.
4. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2017). Self-Determination Theory: Basic Psychological Needs in Motivation, Development, and Wellness. Guilford Press.
5. Dörnyei, Z. (2005). The Psychology of the Language Learner. Lawrence Erlbaum Associates.
6. European Commission. (2022). The Digital Competence Framework for Citizens (DigComp 2.2).
7. Gardner, R. C. (1985). Social Psychology and Second Language Learning. Edward Arnold.
8. Harmer, J. (2015). The Practice of English Language Teaching (5th ed.). Pearson
9. Hobbs, R. (2017). Create to Learn: Introduction to Digital Literacy. Wiley.
10. Jenkins, H. (2009). Confronting the Challenges of Participatory Culture. MIT Press.
11. Nunan, D. (2004). Task-Based Language Teaching. Cambridge University Press.
12. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge University Press.
13. Saparov, M. Z. Neyrolingvistik tadqiqotlarda miya faoliyati talqini va tahlilining nazariy asoslari. O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2025, [1/1/] ISSN 2181-7324. 331-bet.
14. <https://portfolio.afu.uz/storage/documents/BJSbmYNW9IVt407dDcvA-QWnOyYr81513n5u1gZmu.pdf>
13. UNESCO. (2021). Media and Information Literacy Curriculum for Educators.
14. UNESCO. (2023). Global Media and Information Literacy Assessment Framework.
15. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society. Harvard University Press.
16. Warschauer, M. (1996). Computer-Assisted Language Learning: An Introduction. [03.08.2026 19:29] Muattar:
17. Gilster, P. (1997). Digital Literacy. Wiley.
17. Saparova, D. M. THE ROLE OF HYPERBOLE IN EXPRESSIVE AND CHARACTER-BUILDING FUNCTIONS IN LITERATURE: A CASE STUDY OF MATILDA. International

Journal of Political Sciences and Economics, 5(4), Germany. 2026. 169-170

<https://doi.org/10.55640/>

18. Kress, G. (2010). Multimodality: A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication. Routledge.

19. Mayer, R. E. (2021). Multimedia Learning (3rd ed.). Cambridge University Press.

20. Redecker, C. (2020). European Framework for the Digital Competence of Educators (DigCompEdu).

21. Toshmatova, S.A. (2025). Ta'lim motivatsiyasining uzoq muddatli ta'siri. Journal of new century innovations, Volume-78_Issue-3. 68-71.

22. Gozieva M.(2025). Bibliometric Analysis of the deep learning approach in teaching the English language.Forum for Linguistic studies Volume 07/Issue 07/July.

23. Кодирова 3.3. (2025).Влияние глобализации на региональные варианты английского языка. Журнал гуманитарных и естественных наук, 26[2],2025/10/8 119-126.

24. Oripova S. N G'ARB ADABIY-ESTETIK TAFAKKURIDA INSON KONSEPSIYASI TALQINI. (2026) SCIENCE TIME JOURNAL, 4(4/2), 156-161. <https://uzresearchers.com/index.php/stj/article/view/5657>

25. Xolmatova.M.I. (2025) Modern Approaches to Teaching and Education in Primary Education. International Journal of Artificial Intelligence 5 (08), 12-13.